

PÖSTYÉNI UJSÁG

Előfizetési díjak :
 Egész évre . . . . . 14.— kor.
 Félévre . . . . . 7.—
 Negyedévre 3.50
 Egyes szám ára . . . . . —30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap

TELEFON : 43.

Megjelenik hetenkint
 egyszer: hétfőn reggel.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet út 68.

Biztos révben.

Pöstyén, június 8.

Fürdőhelyünk egy nagyfontosságú kulturtényezője jutott múlt vasárnap biztos révbe. Amit még egy évvel ezelőtt is lehetetlennek, kivihetetlennek tartott kevés kivétellel minuenki, amiről csak szkeptikus mosollyal beszéltek az emberek: a mindenki által hön óhajtott polgári iskola nemcsak megvalósult, de immár közel egy esztendeje működik, virágzik.

Virágzik annak az aknamunkának dacára, mellyel egy szálember tervszerűen es megszakitás nélkül az intézmény ellen tör csupán azért, mert beteges szereplési ambíciója nem nyert kielégítést. Mintha az intézmény, az iskola tehetne arról, hogy az egyesület, mely az iskolát átvette nem X urat találta méltónak arra, hogy az egyesület élére állítsa

és mert nem ez és nem úgy — felekezeti színezettel — történt, amint ezt az illető úr nemcsak óhajtotta, de kategorikusan követelte, ez az úr kész lett volna az intézményt feláldozni, semmint köztisztviselőhöz nem méltó intranzigens álláspontját feladja és komikussá vált szereplési vágyáról letegyen.

Am az üszök, mellyel ez, az intelligenciától, a történetek folytán teljesen izolált ur porrá akarta égetni a virágzó intézményt, nemcsak hogy kárt nem tett az iskolában, hanem épen az ellenkező hatást érte el. Azt, hogy az iskola fejlesztésére, megerősödésére újabb elemeketsikerült megnyerni fürdőhelyünk vezető társadalmának köreiből, akiknek személye az iskola fenntartására alakult egyesület elnökével a vármegyeszerte közbecsülésben álló Frideczky Barnával karöltve, oly biztosítékát adja az iskola fejlesztésének, magyar, hazafias irányban való működésének, ami-

nőhöz hasonlóval kevés intezet dicsekedhetik.

Az egyesület megalakításával betetőzést nyert a pöstyéni polgári iskola szervezésének ügye, mely most már gyors tempóban fog előre haladni. Már az alakuló közgyűlésen szóvá tetetett az iskola átvétele és a tanerők véglegesítése mellett az iskolaépület emelésének kérdése, mint egyik legsürgősebben megoldandó feladata az egyesületnek. Miután azonban a kérdés tanulmányozására az egyesületnek addig nem volt alkalma, azt megtárgyalás és javaslatétel céljából kiadta a választmányak, mely rövidesen beterjeszti pro-
 pozíciót.

A polgári iskola fenntartására alakult egyesületet, mint fürdőhelyünk legfiatalabb, de egyzersmind legfontosabb és legelső kulturtényezőjét megalakulása alkalmából szívesen köszöntjük és hisszük, hogy azokat a reményeket, melyeket fürdőhe-

TÁRCA.

Alkony.

A karsu hajó nyöszörögve, jobbra-balra himbálódva küzködött a jégdarabokkal, amelyek harsogva, lármázva surolták oldalát. Lilásszürke ködfelhő ült a víz felett, a mely puhán, selymesen, hol sötétebb, hol világosabb árnyalatban variálódva botult a víz fölé és egybeolvadt a parttal.

Egyedül ült a fedélzeten és átengelte magát a nagy lemondásnak, a mely a végtelen szürke képből áradt feléje. A hajó hosszu, fekete utat hagyott maga után, a melyet, lassan-lassan leptek el újra a lomhán uszó jégtáblák.

Megdidergett. Metsző szél borzolta föl a haját, tépte a fátyolát. Hagyta. A kormányosnak fájhatott a keze, mert ügyetlenül vezetett. A hajó nekivágódott a kikötőnek.

Egyedül szállt ki. Lassan haladt a

fák közt, a melyek olyan csonkán, reménytelen szomorúsággal meredeztek a havas földből, mint egy gyermektemető rideg, disztelen, fakó keresztjei. Sűrű hópihék kezdtek hullani, a melyeket a dunai szél arcába csapdozott. Belenézett a levegőben kavargó hőörvénybe és ezt mondta félhangosan:

— Stilszerű.

A nap már lebukott az ég perczéről és az alkony homályos uszályát ráterítette az utakra. Mégis csak egy gyalogutra fordult és ment előre. Ment magányosan a magányos szigeten, amely kérgesen, a tavalyi örömeiket felejtve, feküdt a fagyos hullámok közt.

Az óriás platánok vágyakozva nyujtogatták karjaikat a rózsaligetek felé:

— Szőkefűrtű illatleányok, hol vagytok?

A liliumtáblák mellett haladt el. Kiszótt, özvegy körákat zörgette a szél a kvély, kábitó keblű virágok helyén. Eszebe jutott, mit sugott neki, mikor itt elhaltak:

— Piros lilium.

Minden lépésnél száz emléket kiáltott feléje az élet bus temetője. It jártak együtt. Ezerszer ismételték egymásnak kevélyen, az örök szerelemben bizakodva:

— A míg a csókokban nem alszik ki, hanem újra éled a vágyak piroslángja, a míg szemünkben a fáradtság bágyadságából új örömeök gyúlnak ki ragyogva, addig maradunk együtt. Mi a mámorózsák hervadását nem fogjuk újra megkönyyezni. Az alkonyatunk is parázs legyen és eltűnünk egymás mellől pirosló ajakkal, kacagva, szerelmi lázban vergődve. A mi együttelésünk sarjadzó tavasz, arany-szinű nyár. Az ősz dere nem fogja érni a mi mezőnket,

Es elment. Akkor ment el, mikor még perzselt a nyár. Vagy ő már megsejtette a nedveskeblű színtelen ködfelhőket, amelyek sandán leleselkedtek a pázsit selyme és az arany-szinű hegyoldalak mögött?

Elment. . .

De ő látni akarja még egyszer az ő buja nászúk tanyáját a hol a levegő hullámai lágyan zengik az utolsó csókok zenejét.

lyünk polgársága a polgári iskolához, ehhez a zsenge intézményhez fűz, az egyesület rövid időn belül sorra valóra fogja váltani.

* * *

Hogy az új egyesület megalakulásáról teljes tárgyilagossággal beszámollhassunk, alább közöljük — minden kommentár nélkül — a közgyűlés jegyzőkönyvét:

Jegyzőkönyv

a Pöstyéni Polgári Iskolát Fenntartó Egyesületnek 1912. évi június 2-án Pöstyénben a Royal szálló kistermében megtartott alakuló közgyűléséről.

Jelenlévők: Schulcz Ede, Schlesinger Richárd, Urbán Zsigmond, Steiner Lipót, Kaiser Ede, Adler Mór, Singer Mór, Stern Jeremiás, Adler Márk, Balkány Dezső, Kaiser Adolf, Antal Márton, Haas Arnold, Quittner Ármin, Wiltschek Lipót, Földes Sándor, dr. Sajó Adolf, Justh Miksa, Fuchs Kálmán, Fuchs Miksa, Leber Leó, Schulcz Rezső, Hoffmann József, Justh Salamon, Haberfeld Simon, Antal István, Büchler Samu, Meissner Emil, Tolnai Ede, Vogel József.

A megjelentek egyhangúan felkéri Schulcz Ede tag urat a korelnöki szék elvállalására, aki a megbízatást köszönettel elfogadja, üdvözlő a megjelenteket, megnyitja az ülést, a jegyzőkönyv vezetésére felkéri dr. Sajó Adolfot, hitelesítésére Stern Jeremiást és Kaiser Adoldot, akik a megbízatást elfogadják.

Tekintettel a napirend első pontjára, mely az alapszabályok szerint a tisztviselők megválasztásából áll, elnök kéri a megjelenteket, hogy a szavazatszedő bizottság tagjúl Fuchs Miksát, Meissner Emilt és Stern Jeremiást jelöljék ki. A közgyűlés nevezetteket megbizsa, akik a megbízatást köszönettel elfogadják. Elnök kiemeli, hogy megválasztandó az elnök, alelnök, ügyvezető alelnök, gondnok, titkár, ellenőr, egy 8 tagból álló választmány és 3 iskolaszéki tag. Elnök kijelenti, hogy az alapszabályok értelmében a szavazás

titkosan, szavazólapok útján, történik. elrendeli a szavazást, minek eszközlése végett a gyűlést ¼ órára felfüggeszti.

Schulcz Ede korelnök kihirdeti, hogy az egyesület alelnökül az alapszabályok értelmében Frideczky Barna választotta meg, amit a közgyűlés lelkes éljenzéssel tudomásul vesz.

Közben megjelent Frideczky Barna, akinek az elnöki székét Schulcz Ede átadja. Frideczky Barna elnök köszönetet mond a közgyűlésnek megválasztásáért és kinyilatkoztatja, hogy a beléje helyezett bizalomnál fogva arra fog törekedni, hogy az egyesület célja a polgári iskolának minél magasabb nivóra való emelése érdekében mindenkor munkálkodni fog. Ezután elnök kihirdeti, hogy ügyvezető alelnökül 19 szavazattal dr. Alexander Leo, alelnökül 26 szavazattal Meissner Emil, gondnokul 23 szavazattal Urban Zsigmond, titkárul 25 szavazattal dr. Sajó Adolf, ellenőrül Ribarits Jakab választottak meg. Választmányi tagokul Winter Armin 23, Mangold Zsigmond 23, Haas Arnold 20, Palló János 23, dr. Visnyovszky József 21, Földes Sándor 23, dr. Neuwirth Nándor 21, Balkány Dezső 18 szavazattal választottak meg. Iskolaszéki tagokul Antal István 11, Földes Sándor 24, és Stern Jeremiás 22 szavazattal választottak meg. A választás eredményének kihirdetése után Meissner Emil jelentkezik szólásra, aki a következő kijelentést teszi: *Elvártam volna az uraktól, hogy engem más tisztségre fognak megválasztani, mert én sokat áldoztam s tovább akartam magam vezetni az iskolát. Egyébként a közgyűlés szabálytalan s azt ügyvédem útján bírói uton fogom megítámadni. Az alelnöki áldást nem fogadom el, s előre is kijelentem, hogy ennek felekezeti szempontból súlyos következményei lesznek.* Meissner ezen felszólalása nagy megütközést keltett s arra a kijelentésre készítette Balkány Dezsőt, hogy éppen Meissner volt az, aki már egy alkalommal oly elemekkel szövetkezve veszélyeztette a polgári iskola további fennállását, akiket társadalmilag és politikailag mindig a néppárt zászlaja alatt látjuk. Meissner erre kijelentette, hogy ő csak „kontrázott”. Frideczky elnök hivatkozva arra, hogy az egyesület kizárólag kulturális és humánus célokat folytat, itt semmiféle felekezeti szempontnak helye nem lehet s az ő személye is e tekintetben teljes garancia, kéri

a közgyűlést, hogy Meissner felszólalása és lemondása felett a közgyűlés napirendre térjen. Többek felszólalása után Meissner megmaradt elhatározása mellett, Napirendre ki van tűzve az iskola átvétele és a tanerők véglegesítése, továbbá az iskola épület emelése. Kisfaludy Jenő László iskolaigazgató kijelenti, hogy a nevére szóló engedélyt a megalakult egyesületnek ezennel átadja, amit a közgyűlés Meissner kivételével helyeslőleg tudomásul vesz. A tanerők véglegesítése az alapszabályok szerint az iskolaszék hatáskörébe tartozván, utasítatik titkár, hogy e célból az iskolaszéket mielőbb hívja össze. dr. Sajó Adolf felszólal és kiemeli azt, hogy az iskola rövid fennállása dacára nagyon szépen fejlődött, a gyermekek minden tekintetben példás haladásról és kiváló fegyelemről tesznek tanúságot ami a tanerőknek s elsősorban az iskola igazgatójának köszönhető, aki egész odaadással az iskolának szenteli életét. Indítványozza, hogy a közgyűlés mondja ki, hogy a tanerők eddigi működésével a legteltesebben meg van elégedve. Elnök is kiemeli az iskola miniszertességét és a tanerők kiválóságát, amit a kir. tanfelügyelő is több ízben kifejezett, hozzájárul dr. Sajó indítványához, amely elfogadjatik.

As iskolaépület emelése tárgyában konkrét javaslat nélkül határozni nem lehet, miért is elnök indítványára a közgyűlés ezen kérdés tanumányozását a választmány elé utalja.

Több tárgy nem lévén, a közgyűlés az elnök lelkes éltetése közben beeresztetett.

K. m. f.

dr. Sajó Adolf s. k. Frideczky Barna s. k.
titkár. elnök.

S A K K.

Rubinstein.

Mit a sakkörök hozzávetőlegesen biztosra vettek, bekövetkezett. A pöstyéni nemzetközi mesterversenyt Rubinstein, az orosz bajnok s a világmesteri cím legjogosabb aspiránsa, olyan játszi könnyedséggel nyerte, mihez csak Lasker dr. londoni győzelme hasonlítható. Már a szan-

Megállt a kapu előtt A kilincs engedett a könnyebb nyomásra. Belépett. A puha szőnyeg a negyedik lépcső fölött most is keshedt egy kicsit. Az ablak egyik fényes szeme most is el van hasadva. A nagy lámpának csak egyik karja világít. Minden úgy van, mint amikor utoljára járt itt. A szoba ajtó nyitva.

A levegőben ismerős parfüm uszik. A vázában kevélyen, büszkén páváznak a kaméliák, az ő kedvenc virágai.

Leteszi lassan a kabátját, kalapját s pár lépést tesz előre. Itt van a pamlag. Itt a himzett vánkások, amelyek közt remegve, hullámozó, reszkető szívet ült először. . . . Lám, itt van rajta a bibortakaró. . . . Ragyogó, hízelt selyme szerelmesen simul habtestéhez, mikor a „Hajnalt” festette róla. Szembe a nyitott ablakon ömlöttek be a kelő nap friss sugarai.

Leborul a pamlagra, arcát a vánkások közé temeti. Hinni akarja, hinni, hogy ő most is ott van a tulsó szobában. A diskrét függöny lebbenni fog. Kacagva jön be, mellé térdel és csókvirágokkal hinti tele arcát, haját, nyakát. A lámpát még soká nem gyújtja föl, hanem összeborulva, pihegve nézik a bizzar árnyakat, a melyeket az ablakon behuzódó sötét rajzok a

falakra. szőnyegre, butorra. . . . Jönni fog. . . .

Lassan föláll. Tétov n lép a konyhaszekrényhez. Leopárdi könyveit veszi ki. A fenséges bánat kikristályosodott gyöngyeit. Akönyv kinyitlik: „Egy nomád pásztor éjjeli dala a holdhoz”. Ott nyit ki, ahol együtt olvasták. . . .

A kályha mellé ül: A nagy puha karosszékben elvész karcsu alakja Fehér kezéből lecsuszik a könyv a szőnyegre. Ujjai gyöngyvel himzett zacskójával bahrálnak. Illatos, lila levélkék hullnak az ölébe belőle. Elővesz egyet és olvassa. Olvassa a vallomásoktól hangos és könyörgő vágytól panaszos sorokat. Olvassa. . . . Aztán csendesen, béna m zdulettal beejti a lobogó lángok közé. . . . A selymes, finom papir sísteregve föllobban és kiálszik. A hamu egy pillanatig még egy darabban marad, a fekete sorok összefutnak. Aztán szétesik. A második levélnek csak a dátumát nézi meg. Kivülről is tudja, mi van benne. Aztán is a tűzbe hull. . . . Közben észre sem veszi, hogy a kisugárzó meleg pirosra égeti fel arcát.

A függöny libben. A szoba mostani ura, Tihamér, az író, aki hírtelen elutazott, barátjától vette át a lakást és abban min-

dent érintetlen hagyott, belép. Meghökkenve nézi ismeretlen vendégét, aki a világitó tűzhöz hajolva, hangosan betűz egy levelet, mielőtt örökre megválnék tőle: „Vannak olyanok, akiknek a tegnapiuk kin, a májuk gyötrelme, a holnap kétségbeesés. En ilyen voltam, és jöttél te és elapadt a könnyem megtanultam kacagni.”

A láng mohón nyaldossa körül a levelet. Tihamér halkán lép egyet. Hosszúra nyult árnyéka az asszony lába elé esik. Az feléje fordítja tekintetét. Ránéz. Tudja, hogy ez nem az, akit várt. Tudja, hogy aki ott áll csodálkozva, idegen, vad idegen, akit most lát először. Azt sem tudja, hogy kicsoda, nincs közük egymáshoz. Talán annyira különböz k érzésben, gondolatban, izlésben, hogy amit ő feketének lát, amaz fehérnek. Mindegy. Ő temetni, feledni jött ide. Ő át akarja élni mégegy-szer, utoljára azt, ami úgy viharzott le ebben a szobában, mint egy szerelmi számum.

Félig öntudatlanul huz ki ismét egy levelet, félfoldalt megvilágított arcát az ismeretlen felé fordítja, olvasás közben rárá emeli tekintetét.

„Mint hogyha feküdném tubarózsa ágyon és nyílnék körülöttem száz arany-

szebasztiani s később a pöstyéni verseny előtt azt írtam, hogy egy olyan versenyen, hol Rubinstein is játszik, csakis arról lehet szó, ki lesz a második, mert őszinte meggyőződésem, hogy a jelenleg élő mesterek egyikének klasszisa sem ér fel az övéhez. Játéka a laikusok szemében talán színtelennek tűnik fel, de a sakkértők annál inkább becsülik és értékelik. Határlalan, sőt emberileg abszolút biztonság jellemzi játékát. Kertüli a korubinációkkal teli komplikált állásokat, mindig a sima lebonyolításokra törekszik s ezt olyan művészettel éri el, ami bámulatra méltó. A modern iskolának ma ő a legkiválóbb mestere s a sakkzás történetében pöstyéni győzelme csak egy újabb lépcsőjét jelenti tüneményes pályafutásának. S hogy milyen kivételes nagyság a mi versenyünk elsőgyőztese, jellemzi, hogy 1 mi. társai. vagyunk az elsők, kik győzelméhez gratulálunk, mert meggyőződésünk, hogy erre a diszes helyre ő volt legméltóbb közöttünk!

Balla Zoltán.

A versenyek állása. Az egyes játékosok által a mai napig elért egységek a következők: Rubinstein 13, Spielmann 10, Marshall, Duras 9 1/2, Schlechter 9 Balla, Alapin, Teichmann 8 1/2, Freyer 8, Serk 7 1/2, Salwe 7, Lowitzky 6 1/2, Barász, Yates 5 1/2, Cohn 5, Leonhardt, Hromadka, John-er 4 1/2.

Szimultán-játék. P. S. Leonhardt a neves hamburgi mester, érdekes sakkprodukcziót rendezett f. hó 8-án, szombaton, a sakkverseny helyiségében. Fgyidejűleg mérközött 14 jelentkezővel. Kivételes tehetségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy rövid idő leforgása alatt mind a 14 játszmát megnyerte. Az érdekes produkciót nagy és előkelő közönség nézte végig.

virág. Bársonyos kelyhükben gyémánt-harmat csillog. Mint hogyha leküdném tubafa agyon . . . Körülöttem száz illatos angyal, akiknek a szépe én szerelmesem te vagy . . . Te vagy . . .

Uda sem nézve, ejte tűzbe a levelet. Tihamér megigézve lép újra egyet és még mindig nem szól. Ő is érzi, hogy a mi most itt elhangzott, nem neki szól. De leköve tartja az ígézet, a különös helyzet,

Az asszony hátradől, leinnyja a szemét. Ezer emlék korbácsolja. Az ajka eped a csókszomjuságától. Almodni akar itt, almodni, ha hazug is az álom. Kell valaki, kell, aki mellette van, forró, eleven valóság, akinek pezseg a vére, a két karja ölelős. A ki igazán hazudja neki ezt az órát, ezt a szerelem temető órát. Lehunyt szemmel, lágyan susogja:

- Szeretsz?
- A férfi lerogy.
- Szerettek.

HIREK.

Idegenforgalom. Hivatalos kimutató szerint fürdőhelyünket f. hó 8-ig 6107 vendég kereste fel.

A vígvári lázadás. A Vigvárott esz-közöli tagosítás alkalmával kitört lázadás az 5 főkolompós letaroztatásával ugylátszik véget éri. Machovich János főszolgabíró, aki f. hó 6-án újabban kiszállt ez ügyben a helyszínén a községet és a lakosságot teljes nyugalomban találta.

Haláleset. Mult héten kísérték utolsó nyugvóhelyére P r a z n o v s k y J ó z s e f pöstyéni plebánost. A közbecsülésben állott papot hosszú és kínos szenvedéseitől 72 éves korában váltotta meg a halál. Teme-tése nagy részvét mellett ment végbe.

Vizsga a tanonciskolában. Az iparos-tanonc iskolában f. hó 8-án szombaton tartották az évrő vizsgákat. A tanoncok általában jó előmenetelről tettek tanuságot.

Nemzetiségi olvasókör. A vágújhe-yi polgári olvasókört, mely működését nek néhány évvel ezelőti beszűntette, mint lapunknak Vágújhe-yről írják, néhány nemzetiségi akarnok újra felaharja éleszteni. A töt égisz alatti újból feláradó olvasókört az illetékes hatóságok éber figyelmébe ajánljuk.

Vágújhely község zárszámadása. Vágújhely község képviselőtestülete mult héten tartott közgyűlésén az előjáróság beterveztette a község zárszámadását. Eszerint összbevétele volt a községnek 120924 kor. 79 fill., ös zkiadás 120077 kor. 45 fill. A maradvány így mindössze 217 kor. 45 fill.

A koronázási emlékűnnep. A pöstyéni izraelita népiskolában a király megkoronáztatásának évfordulója alkalmából f. hó 8-án szombaton ünnepélyt rendeztek. A tanítók hazafias beszédekert mondtak, a tanítványok pedig szavalatokkal és nemzeti dalokkal ünnepelték a nevezetes fordulót.

— Mindig? — Mialatt ezt kérdé at-villan agyán: Ő van itt . . . Ő . . . Akarom hinn, akarom.

A férfi lázasán lihegé:

— Mindig . . . mindig . . .

Az asszony előrehajol. Szemei a sötétben megtalálják a másik szempárt, a melyek vágyban foszforeszkálnak feléje. A tűz bugva lobog a kályhában. Az asszony még előbbre hajlik, két karját a férfi felé nyújtja, a ki kábultán a térdén csuszik közlébe. Már érzik egymás tüzes lehelle-tét és . . .

Ebben a pillanatban szikrázva, vakítón gyul ki az abalak alatt a sziget egyik ivlámpaja.

Megdermedve merednek egymásra. Az asszony görcsösen bukik hátra, aztán eszelősen kapja ka apját, kabátját és rohan ki, mint ha tüzes ostorral csapkodnák. . .

Haraszthyne Szederkényi Anna.

Köszönet. Birkhófer Károlyné egy értékes régi pénzgyűjteményt ajándékozott a polgári iskolának. Az ajándékért ez úton mond köszönetet az intézet igazgatója.

Vizsga-elnök. A kir. tanfelügyelő a polgári iskola vizsgáin való elnökléssel *Faldsti* Kálmán nyitrai kir. segéd tanfelügyelőt bizta meg.

Uj lap Galgócson. Galgóczi Hirlap címmel uj lap indult meg Galgócson dr. Tarján Károly, dr. Rosenfeld Izidor és dr. Herzog Jakab szerkesztésében. A doktorok csinálta ujság 1. száma változatos tartalommal jelent meg.

Házasság. A parkszinkör magyar direktora *dr. Patek Béla* mult héten házasságra lépett Bernsdorfer Erzsébet urnó-vel Veszprémben.

A vármegye urai fürdőhelyün-kön. Tegnap délben Berzeviczy pénzügyigazgató, dr. Gyürky alispán, Nyékhegyi törvényszéki elnök. Jánossy kir. tanfelügyelő, Mezey kir. tanácsos és Czocher főszolgabíró vezetése alatt fürdőhelyünkre érkezett a vármegye 40 főtisztviselője. A vendégek tiszteletére a fürdőigazgatóság ebédet adott a Thermiában, este pedig diszeloadás volt a színházban. A vendégek megtekintették a Thermiát és az Irmafürdőt és részt vettek Salve sakkmester simmultánjátékán. A vármegye urai a látottakról a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak.

Dr. Lorenz Hugó már megkezdte Iglófüreden orvosi gyakorlatát, amennyiben a Ferencz József kereskedelmi kórház üdülő beteget állandóan orvosi gyógykezelés alatt állanak. A fiatal orvos, aki Budapestről négy hónapot fog tölteni a fürdőben, a legjobb igyekezettel lát hozzá kies fürdőhelyünk felvirágoztatásához és méltó részét akarja kivenni abból a munkából mellyt *Szell Ödön* bankigazgató és a fürdő réssvénytársaság vezérigazgatója éveken át kifejt. Szemmel látható a fejlődés, az anyagi siker is kézzel fogható és így fürdők jövője a legszebb reményekre jogosít *Erdős István* fürdőigató a gyakorlat által szerzett gazdag tapasztalatait érvényesíti a fürdő érdekében, *Demjén Jenő* vendéglős pedig lelkiismeretes módon kívánja a közönségnek az ellátással szemben táplált igényeit kielégíteni. A vezetés tehát minden téren a legjobb kezébe van letéve, ami mindenesetre megnyugvással töltheti el azokat, akik a fürdő érdekeit szívükön viselik.

**Ha ludtálpa van!
fáj a lába!**

KÉRJE a szakorvosok által ajánlt szabad. Laufer-ludtálpfűző prospektusát. — Egyedűll készítő

SZEKELY ÉS TÁRSA
ortopéd cipő-készítő
Budapest, Muzeum-körút 9.

Képes árjegyzék mindennemű cipőkről ingyen.

PLATTFÜSSIGE!

Jeder, der mit Plattfuss behaftet, sollte es nicht versäumen, sich den von Fachärzten empfohl., patentierten Laufer'schen Plattfusschnürer anzuschaffen. Alleinige Erzeuger: SZEKELY és TÁRSA, BUDAPEST, Muzeum-körút 9. In Pöstyén im Schuhwarenhaus des orthop. Schuhmachermeisters SCHULCZ, neben dem Kurhotel.

DR. PAJOR
BUDAPEST

VII. VAS UTCA
17. SZAM. ::

TELEFON :

6004. és 150-90.

SZANATÓRIUM és GYÓGYINTÉZET

RÖNTGEN-LABORATORIUM. — PÖSTYÉNI ISZAPKURA

A PÖSTYÉNI ISZAP BUDAPESTI FÖLRAKATA.

Szórakozások.

Vigalmibizottság.

Szombaton f. hó 15-én d. u. 5 óra-
kor *tombola* a gyógyház teraszán.

Vasárnap f. hó 16-án este 1/2 10 óra-
kor *reunió* a gyógyteremben. Belépő-díj
1 korona.

Thermia Palace.

Naponta este 1/2 9-től — 10-ig *hang-
verseny* a hallban. Vasárnap, kedden és
pénteken délután 4-től — 1/2 6-ig *five o'
clock*. Minden csütörtökön este 9—11-ig
reunió.

Royal

Az étteremben és az alagútban min-
den este *Toll Jancsi* hírneves zenekarának
hangversenye.

ORVOSOKNAK

alkalmas butorozott lakás
kiadó a szezonra, a fürdő-
hely centrumában. Cim a
kiadóhivatalban.

Pöstyéni járás főszolgabirójától.

2662/1912. szám.

Talált tárgy.

Folyó évimájus hc 29-én a park-
ban egy fekete kézi bőrtáska talá-
tatott. Benne egy kis bőrpénztár-
ca, ebben 12 kor. 40 fillér pénz,
zsebkendő, cérna és apróságok.
Ezen tárgyak a hivatalos órák
alatt a főszolgabirói hivatalban
átvehetők.

Pöstyén, 1912. évi június hó 3
MACHOVICH JÁNOS.
főszolgabiró.

Pöstyéni járás főszolgabirójától.

2752/1913. szám.

Elvesztett tárgy.

Folyó évi június hó 2-án egy
fürdővendég az Alexander Villa
Thermia Palace között egy

melltűt elveszített. A melltű 4-5
gyönggyel és gyémántokkal van
kírákva.

Ezen tárgy a főszolgabirói
hivatalnál átadandó.

A megtaláló jutalomban ré-
szesül.

Pöstyén, 1912. június 3.

MACHOVICH
főszolgabiró.

Pöstyén község előjáróságától.

3200/912. sz.

Alulírt községi előjáróság
ezennel közhírré teszi, hogy az
1912. évre szóló I. osztályu kere-
seti-adó kivetési lajstrom alulírt
naptól számítva 8 napi közszem-
lére ki van téve, mely zárós ha-
táridőn belül az a község-házán
alulírt adóügyi jegyzőnél a hiva-
talo órák alatt bárki által meg-
tekinthető.

Kelt Pöstyén, 1912. június 7
ifj. Wasserburger Károly s. k. Ribarits J. s. k.
- adóügyi jegyző P. H. biró

Pöstyén község előjáróságától.

3201/912 sz.

Alulírt községi előjáróság
ezennel közhírré teszi, hogy az
1912. évre szóló II. osztályu ke-
reseti-adó kivetési lajstrom alu-
írt naptól számítva 8 napi köz-
szemlére ki van téve, mely zá-
rós határidőn belül az a Község-
házán alulírt adóügyi jegyzőnél
a hivatalos órák alatt bárki által
megtekinthető.

Kelt Pöstyén, 1912 június 7.
ifj. Wasserburger Károly s. k. Ribarits J. s. k.
adóügyi jegyző P. H. biró

Közgazdaság.

Új Omke fiók. Vágújhelyen f. hó
2-án megalakították az Omke ottani fiók-
ját. A fiók elnökévé Sonnenfeld Dániel
lett megválasztva.

Új pénzügyi intézet Pozsonyban. Nyu-
gati magyarországi Bank gyesület Részvény-
társaság céggel 400000 korona alaptőké-
vel új pénzügyi intézet alakult Pozsonyban.
Vezetőigazgatónak Kadosa Pált, az Angol-
Osztrák Bank ti. ziviselőjét, ügyésze pedig
dr. Reisz Gyula ügyvédet választották
meg. A bank működését július végén kez-
meg.

Szerkesztői üzenetek.

Pénzügy. Közvetlenül a polgári is-
kolai alakuló közgyűlé után a következő
egyesületi tagok kaptak beidézést
illeték-kihágási ügyben: Fürdőigazgatóság,
Schulc Ede szeszgyáros, Meth József gyógy-
szerész és Kisfa udi igazgató. A másik kér-
dés nem tartozik mi ránk.

Dr. V. Előjegyeztük: V. Visegrádi-
ntca 25. III. 28. „Ligeti benyomások“ mi-
kor jönnek? Viszont-üdv.

Kiadóhivatali üzenet.

Ismét előfizető, Gaigócz. Ezt leg-
jobb a hirdetési részben „Ertesítés“ cim
alatt közölni. Az értesítésért mindkét
nyelven beiktatva, összesen 2 korona jár,
beletudva a napihirek rovatában külön
leadandó rövid noticot.

Nachrichten.

Personalnachrichten. Zu längerem
Kuraufenthalte sind hier eingetroffen:
Franz Graf Bethlen, Baron Julius Bánffy,
Dr. A. Weiss, Professor an der Universität
Graz, Baronin Marie Schlafnagel, Baron
Josef Ghillány, Hubertus Graf Garnier-
Turawa, Grossindustrieller Rudolf Ehren-
reich (Brünn), Prokurist Damman (Berlin)
u. a.

Fremdenverkehr. Laut amtlichen
Ausweis betrug die Frequenzziffer unseres
Bades bis ein chliesslich 8-ten d. 6107
Personen.

Br. Treffen an-nehm am
1. d. Hotel zur Linde abends 1/2 8 Uhr.

Schach.

Stand des Turniers. Die Teilneh-
mer des Turniers erzielten bis heute fol-
gende Einheiten: Rubinstein 13, Spiel-
mann 10, Marshall, Duras 9 1/2, Scelechter
9, Balla, Alapin, Teichmann 8 1/2, Breyer
8, Sterk 7 1/2, Salve 7, Lowtzky 6 1/2, Ba-
rász, Yates 5 1/2, Cohn 5, Leonhardt, Hro-
madka, Johner 4 1/2.

Simmultanspiel. Der Hamburger
Schachmeister P. S. Leonhardt veranstal-
tete Samstag abends im Turnirsaal ein in-
teressantes Match. Er spielte zugleich mit
14 hiesigen Herren und gewann in glän-
zendem Stiele sämtliche Partien. Die in-
teressante Produktion hatte zahlreiche Zu-
schauer.

Theater.

Der Herr Verteidiger. („A doktor
ur.“) Eines seiner schönsten Erfolge, die
sich während der laufenden Spielzeit auf-
einanderhäufen, hatte das Ensemble vom
Klagenfurter Stadttheater am Sonnabend
aufzuweisen. Zur Aufführung gelangte
Franz Molnár's, des geistreichsten und zu-
gleich produktivsten ungarischen Bühnen-
autors ausgezeichnetes Stück **Der Herr**

Verteidiger (A doktor ur), dessen Hauptrolle die Herren Schramm, Heim und Giblhauser, sowie Fr. Mizzi Jakobi in tadello künstlerischer Weise interpretierten. Insbesondere war es Herr Schramm (Tim Boots) dem der unvergleichliche Erfolg des Abends zu verdanken ist. Auch die übrigen Darsteller, namentlich Fr. Falkenstein, die in der Rolle der verblühten Miss geradezu excellierte, sowie Fr. Rainer, der diesmal bloß eine Episodenrolle zukam, standen vollends auf der Höhe ihrer Aufgabe. Eine Kabinettfigur bot Herr Spiegl als angeheiterter Professor. Die Regie, von Herrn Schramm geführt, tiess nichts zum Wünschen übrig.

Vergnügungen.

Vergnügungscomité

Sonnabend den 15 Juni nachmittags 5 Uhr *Tombola* auf der Terasse des Kurhauses.

Sonntag den 16 ten Juni abends 1/4 10 Uhr *Reunion* im Kursaal. Entré 1 Krone.

Thermia Palace

Allabendlich mit Ausnahme vom Donnerstag *Konzert* in der Hall von halb 9 bis 10 Uhr. Sonntag, Dienstag und Freitag *five o'clock* von halb 4 bis halb 6 Uhr. Jeden Donnerstag von 9 bis 11 Uhr *Reunion*.

Royal

Im Speisesaal und im Tunnel allabendlich *Concert* der berühmten Zigeunerkapelle *Toll Jancsi*.

In der
SOMMERSAISON
vom 20 Mai bis 31 Aug.
BAD PÖSTYÉN
Franz Josefstrass 9.

In der
WINTERSAISON
vom 15. Sept. bis 15. Mai
(Phys- PRAG II.)
Hallaust.) Reznickaul 14

Mu. Dr. Vratislav Kučera

gew. Hospitant der Krankenhäuser in Wien Berlin und Paris, gew. El. Operateur der Frauenklinik des Hofrats Prof. Dr. Pawlik in Prag **Eigentümer und Leiter der Anstalt für physikalische Therapie und**

Pistyaner Hauskuren

in Prag, Schriftsteller u. Redacteur.
Fach- u. Badearzt.

Ordiniert: Vormittag v. 8 bis 10 Uhr
Nachmittag von halb 3 bis 4 Uhr.

Házeladás.

Pöstyénben az Erzsébet-úton, a hidak közelében eladó kitünő karban levő ház urilakással, megfelelő mellékhelyiségekkel, vízvezetékekkel stb.

Cim a kiadóhivatalban.

ROYAL BLUMENSALON

PÖSTYÉN, GRAND-HOTEL-ROYAL.

Moderne Blumengebinde, Theater- u. Gelegenheits-Arrangements, Sträusse, Tafel- u. Saaldekorationen.

Alapítva: 1878. **STEINITZ D.** Gegründet: 1878.
Wien — Pöstyén
I. Fleischmarkt — Park **JUWELIER**

Modern ékszerek,
Füüdajándékok,
Óraktár,
Régiségek.

Moderne Juwelen,
Badegeschenke,
Uhren-Lager,
Antiquitäten.

ON PARLE FRANCAIS

Friedmann

női kalapformák

a legjobbak

Gyári árak !!

Eladás nagyban és kisinyben:

BUDAPEST,
Király utca 8. az udvarban

Royal virágcsarnok

PÖSTYÉN, ROYAL-NAGYSZÁLLÓ

Modern virágkötészet, színházi és alkalmi arrangementok, csokrok, asztal- és teremdiszítések.

IGLÓ-FÜRED

gyógyfürdő (Szepesmegye)

vasuti állomás: Igló. (Automobiljárat.) Gyönyörű fekvéssel, fenyvesekkel körülövezve, teljesen védett fekvésű hely. Elsőrendű vizgyógyintézet az összes fizikai gyógyító eljárásokra. Inhalatórium, szén-savas fürdők, fekvőcsarnokok, hízalókúra, stb. Szórakozásokról gondoskodva. **Kitünő konyha.** Állandó fürdőorvos. Árak mérsékeltek. **Tájékoztató leírást** (prospektust) kívánatra küld.

IGLÓFÜRED GONDNOKSÁGA.

Pöstyén

a parkban

Lampl Gyula

— Bőr- és fémdiszműárak. —
Ajándék tárgyak. Pöstyéni emlékek.
— Óriási választékban. —

Eladó

szálloda és vendéglő

Pöstyénben, a legforgalmasabb helyen 16 vendégszobával, éttermi- és kerthelyiségekkel. Komoly érdeklődők közülük címüket e lap kiadóhivatalával „Szálloda” jelige alatt.

VERSICHERUNGS

BUREAU Pöstyén, Szt. István-út

Versicherungen gegen Feuer, Hag, Glasbruch, Einbruch etc. sowie Lebensversicherungen.

Georg Fábos

Sparkassenbeamter

Krankenfahrstühle

für Strassen und Zimmergebrauch, **verstellbare Keilkissen, Bettische Tragstühle und Bidets** garant. bestes Erzeugnis liefert zu billigsten Preisen die Fabrik medizinisch-hygienischer Krankenmöbel.

Keleti J.

Budapest, IV. Koronaherceg utca 17. sz.

Telek- és háze'adás.

A Pöstyénben Ferenc József-ut 15. sz. alatt lévő ROTH-féle ház

parkoldali telke

szabad kézből eladó, esetleg az egész ház is eladatik. Bővebbet a tulajdonosnál:

Roth Náthán

Budapest VII. Csengeri utca 10

II. lépcsőház, földszint 9.

BIZTOSÍTÁSI

IRODA, PÖSTYÉN KÖZSÉGI ÓVODA.

Biztosítások elfogadhatnak halálesetre, továbbá tűz, jég, bal eset, üvegtörés, betörés stb. ellen

Fábos György

takarékpénztári tisztviselő

Cimtáblák

elkészítésére a legelegánsabb kivitelben, jutányos árak mellett

vállalkozik

Kárpáti

cimfestő

A butorvásárló n. é. közönség szives figyelmét felhívom
Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a
levő

Butorkészletem

megtekintésére, hol a mai kor igényeinek megfelelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos áron beszerezhetők — javításokat, átalakításokat, képeret zéseket olcsón eszközölök.

Weszely Gyula

butor asztalos.

Arcképeket,

festményeket, krétarajzokat, fényképnagyításokat bármily kis fénykép után szavatossággal készítek.

Sikertelen képért újat csinállok vagy pénztvisszaadom

ÜGYNÖKÖK

minden kisebb helységben is egyedüli képviselőként fix fizetéssel és magas jutálékkal felvételnek, Válaszbélyeg melléklendő. Árjegyzék ingyen.

Zsolnai János, arcképfestészeti műintézete
BÉKÉS-CSABA.

Butorok

Hálóok, ebédlők, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállíttatnak bárhová :-:

készpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhová.

Modern lakberendez. vállalat.
Budapest, IV., Gerlőcy- u, 7. sz.
(Központi váresháza mellett.)

Szabász a háznál — Kincs a háznál! HÖLGYEK ÖRÖME!

„Reform”, szabadalmazott szabás íveim megjelennek. Allanak 4 készlethől, 4 színben nyomva, 70 cm széles, 100 cm hosszú, minden nagyságban. Bárki tanulás nélkül önállóan szabhat. Nélkülözhetetlen minden háznál, ugy szabók, mint szabónőknél, valamint iskolákban, internátusokban oktatásra. Ara utasítással, 1 kopirozó rádli, 2 acélkrétával összesen 6 kor. 6 készletnél 100/0, 12 készletnél 150/0 engedmény. Szabásintézési módszerem Budapest, Drezda, Prága, Berlinben kitüntette. Szabás mintákat 80 fillér, helyese ellenében vidékre portomentesen küld: M e h r Sámuel, szabászi intézete Budapest, VII. ker., Nagydófa-utca 29/p
Viszontelárusítók mindenhol keresteknek!

Spezialfabrikaten
und
grösstes Lager
PUMPEN
UND
WAAGEN
W. Garvens,
WIEN
Garvenswerke:
11. Handelsquai Nr. 130
Musterlager:
I. Schwarzenbergstr. Nr. 6

Kataloge gratis und franko.

A „Felvidéki parcellázóés gazdasági bank”

részvénytársaság NYITRA székhelylyel

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továbbeladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázók keresztüvitelére haszonrészesezés vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és vételket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérlési joggal. Felvállal gőzkeszántásokat. Saját és bérelt bányáiból szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulét, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva

Részletes felvilágosításokkal készségesen NYITRÁN
szolgál a bank igazgatósága

Házikoszt. — Hausmannskost.

Van szerencsém a t. c. fürdőközön-séggel tudatni, hogy nálam kitűnő magyar házikoszt kapható. Konyhám a modern higiena követelményeinek teljesen megfelel. Olcsó árak.

Királysor 3. kiváló tisztelettel
Parkkal szemben. NEUMANN JAKAB.

Ich beehre mich dem verehrlichen Kurpublikum höfl. anzuzeigen, dass bei mir ausgezeichnete Hausmannskost zu haben ist. Küche den hygienischen Anforderungen vollends entsprechend. Billige Preise.

Königszeile 3. Hochtungsvoll
Vis-à-vis Park. JAKOB NEUMANN.

„UNIO“ kereskedelmi r. t. BUDAPEST GALGÓCZ

BEFIZETETT ALAPTŐKE 1.000.000 KOR. TELEFON GALGÓCZ 67.

Elfogad: betéteket netto 5% kamatozás mellett,

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT a budapesti és külföldi tőzsdékre;
LEBONYOLIT a bankszakmába vágó minden ügyletet.

ELAD ÉS VESZ: Takarmánycikkeket, gabonaneműeket, vetőmagvakat, finomított és nyers szeszt, műtrágyát, korpát, olajat, kőszentet, kereskedelmi növényeket. :-: Értékpapirokat, szelvényeket és külföldi pénznemeket.

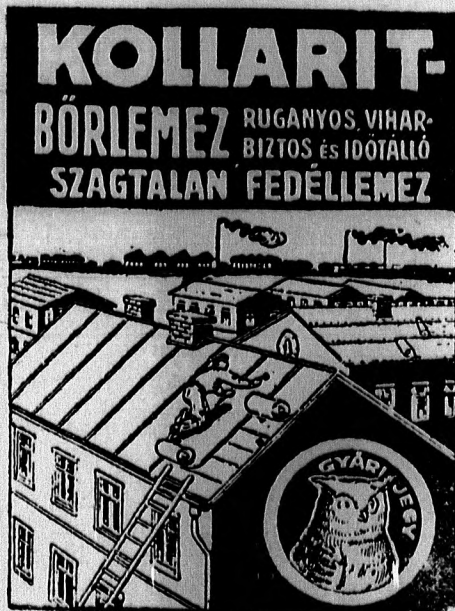
Hitelt nyújt folyószámlában értékpapirokra, árukra és egyéb fedezet mellett.

Mezőgazdasági-gépeket elad. □ Biztosítási-ajánlatokat elfogad élet, halál, tűz, jég, betörés és üvegbiztosításokra.

KERESKEDELMI és ipari vállalatokat támogat, RÉSZT VESZ parcellázási műveletek keresztüvitelében.

Automobil közlekedési-vállalat; állandó járatok
PÖSTYÉN TRENCSEN-TEPLICZ fürdőknben 1912 május 1-től.

Luxus automobilok bérelhetők 1912 május 1-től órákra és napokra legolcsóbb díjszámítás mellett.

„Kollarit“-börlemez.
kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez.
„Kollarit“-börlemez
mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.
„Kollarit“-börlemez
vizhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

„Kollarit“-börlemez
nem kell mázolni és így fenntartási költséget nem igényel.

Kapható:

Justh Salamon

vaskereskedőnél,
Pöstyén.